

Transfer tehnologije: što je **potrebno** znati?

BIG
RO

*Europska poduzetnička
mreža temelji se na
konceptu "nema krivih
vrata" i poduzetnicima
je dostupna
bez naknade!*

Enterprise Europe Network: Europska poduzetnička mreža

Enterprise Europe Network (EEN) ili Europska poduzetnička mreža najveća je europska potporna organizacija za male i srednje poduzetnike. Namijenjena je svima koji žele pronaći strane partnerne te ostvariti poslovnu suradnju izvan Hrvatske. Mreža nudi informacije o uvjetima poslovanja na europskom tržištu, pronalazi partnerne te omogućuje ostvarivanje kontakta i povezivanja.

Europska poduzetnička mreža sastavljena je od gotovo 600 partnerskih organizacija i institucija (komore, agencije, instituti...), pruža kontakte i poveznice u više od 52 zemlje u Europi i svijetu te povezuje preko 4.000 eksperata s područja poduzetništva, inovacija i transfera tehnologije s ciljem promidžbe konkurentnosti i inovacija na lokalnoj i europskoj razini.

EEN Hrvatske nastala je kao projekt koji je poduprla Europska komisija kroz Program za konkurentnost i inovacije (CIP), Program Zajednice usmjeren k razvoju inovativnog malog i srednjeg poduzetništva.

Europsku poduzetničku mrežu Hrvatske čini konzorcij nekoliko partnera, zaduženih za pojedina područja poslovanja:

Za opća pitanja vezana za poslovanje sa zemljama EU, ostvarivanje poslovne suradnje i komercijalnih

ugovora zadužena je Hrvatska gospodarska komora zajedno s mrežom Županijskih komora. HGK je jedno glavni koordinator EEN-a u Hrvatskoj.

Poslovno-inovacijska agencija Republike Hrvatske - BICRO koordinator je tzv. modula B koji se odnosi na inovacije i transfer tehnologije. Lokalni partneri u tome modulu su: Tehnološki park Varaždin, Tehnologisko-razvojni centar u Osijeku – TERA, Znanstveno tehnologiski park Sveučilišta u Rijeci – STeP Ri i Ured za transfer tehnologije u Splitu – UTT.

Hrvatski institut za tehnologiju zadužen je za pitanja istraživanja i razvoja, tj. sudjelovanje hrvatskih partnera u Sedmom okvirnom programu - FP7.

Mreža EEN predstavlja najvažniju potpornu strukturu u procesu internacionalizacije poslovanja na području Europe. Temelji se na konceptu „nema krivih vrata“ (eng. „no-wrong-door“) i poduzetnicima je dostupna bez naknade.

EEN čini više od 600 institucija u preko 52 zemlje te povezuje preko 4.000 stručnjaka iz područja poduzetništva, inovacija i transfera tehnologije

1

Revizija tehnologije

- procjena postojanja inovativnog elementa

Međunarodna baza tehnologije

- izrada tehnološkog profila
- validacija i objava profila

4

Traženje i spajanje potencijalnih partnera

- međunarodna promocija profila putem EEN alata
- organizacija individualnih sastanaka na međunarodnim tematskim događajima

3

Strategija internacionalizacije

- identifikacija ciljanih tržišta
- zaštita intelektualnog vlasništva

5

Potpore u pregovorima i ugovaranju suradnje

Kako vaš posao raste s Europskom poduzetničkom mrežom?

Usluge EEN-a: **inovacije** i transfer tehnologije

U sklopu Europske poduzetničke mreže, ukupno pet institucija, regionalno rasprostranjenih diljem Hrvatske, podupire tvrtke, inovatore i istraživače u njihovim nastojanjima da svoju inovaciju plasiraju na europsko i globalno tržište.

Jedan od važnih ciljeva Europske poduzetničke mreže jest razviti kapacitete malih i srednjih poduzeća za inovacije, pomažući im da stvore sinergiju s akterima istraživačke zajednice te tako potaknuti uvjete za veću konkurentnost hrvatskog gospodarstva i društva općenito.

Europska poduzetnička mreža Hrvatske pomaže inovativnim malim i srednjim poduzetnicima tako što:

- **pruža informacije o dostupnim izvorima financiranja za inovativne projekte**
- **pruža podršku u međunarodnom transferu tehnologije**
- **pruža savjetodavnu podršku pri razvoju novih proizvoda i usluga, traženju novih tržišta, savjetuje o pitanjima zaštite intelektualnog vlasništva**
- **organizira informativna i edukativna događanja na temu inovacija**

Razmjena rezultata istraživanja može potaknuti nove ideje i nove prilike, potičući tvrtke na razvoj

izvan prvotnih granica. Usluge transfera tehnologije, znanja i inovacija pridonose toj razmjeni između različitih aktera u Hrvatskoj i s drugim europskim zemljama, stvarajući tako uvjete za međunarodna partnerstva. Poduzetnicima omogućujemo informacije o ponudi i potražnji tehnologije, te također objavu vlastitog tehnološkog profila (ponude ili potražnje tehnologije) u bazi koji je dostupna našim kolegama u centrima Europske poduzetničke mreže.

Komercijalizacija inovacija je zahtjevan i složen proces koji za uspješnu provedbu uvjetuje uključivanje tima stručnjaka različitih profila. Mreža EEN Hrvatska sa svojim članicama u tom procesu omogućava pružanje raznih usluga ovisno o potrebama poduzetnika i razini poduzetničke razvijenosti. U suradnji s članicama Europske poduzetničke mreže hrvatskim poduzetnicima se nudi mogućnost povezivanja s tržištem EU u cilju plasiranja vlastitog proizvoda/usluge ili transfera tehnologije.

Usluge EEN Mreže namijenjene su inovativnim poduzetnicima, inovatorima i ostalima koji žele sudjelovati na europskom tržištu, koji traže novu tehnologiju, za svoj inovativni proizvod, uslugu ili proces žele ugovoriti licenciranje, zajednički razvoj, nadograditi postojeći poslovni model ili su zainteresirani za drugi vid tehničke ili komercijalne suradnje.

USLUGE POTPORE INOVACIJAMA

Inovacija podrazumijeva razvojni proces u organizaciji kojim se uvode novi proizvodi, procesi ili usluge.

To je odgovor na konkretne tržišne potrebe, nošenje s konkurencijom, zadovoljavanje potražnje, iskorištavanje poslovnih prilika. Inovacije su često rezultat ulaganja u aktivnosti istraživanja i razvoja, no postoje i drugi izvori inovacija.

Inovacijski proces ima mnogo koraka, od generiranja ideja, donošenja odluke o odabiru ideje koja će se realizirati, pronalaženja izvora financiranja do implementacije. To je proces koji mobilizira sve odjele u poduzeću. Upravo marketing igra ključnu ulogu u plasmanu inovativnog proizvoda na neko tržište.

Usluge potpore inovacijama koje pruža Evropska poduzetnička mreža pomažu poduzećima u započinjanju procesa inoviranja, u poboljšanju njihova upravljanja inovacijama te nadasve u procesu internacionalizacije poslovanja.

Koncept "one-stop-shop": nema krivih vrata!

Mala i srednja poduzeća te druge organizacije koje traže savjet, dobit će stručnu pomoć i savjete od mreže partnera najbliže njima. Ako članovi mreže ne mogu odgovoriti na zahtjev, uputit će ga izravno na najprimjerenijeg davatelja usluga.

Upravljanje inovacijama

Inovacija je u osnovi proces upravljanja tako da se često govori o upravljanju inovacijama kao o menadžerskoj disciplini, budući da se primjenjuje na organizacijsku strukturu koja omogućava inoviranje, na način rada, na procese te na proizvode i usluge koje se nude kupcima.

Kreativnost i poduzetništvo su ključni elementi za uspjeh inovacije, pogotovo kada je u pitanju istraživački projekt koji se može iz akademsko-znanstvene institucije prenijeti na gospodarstvo.

Upravljanje intelektualnim vlasništvom

Intelektualno vlasništvo važno je za svaku tržišno usmjerenu aktivnost. Kada su u pitanju inovacije, posebno kada se radi o tehničko-tehnološkoj dimenziji inovacije, intelektualno vlasništvo presudno je za generiranje izravnih prihoda te predstavlja stvarnu vrijednost imovine poduzeća.

A close-up photograph of two business people in dark suits and white shirts shaking hands. The background is blurred, suggesting an office or professional setting.

U suradnji s partnerima Europske poduzetničke mreže hrvatskim poduzetnicima nudi se mogućnost povezivanja s tržištem EU u cilju plasiranja vlastitog proizvoda, usluge ili transfera tehnologije.

*Jedan od važnih ciljeva
Europske poduzetničke
mreže jest razviti
kapacitete malih i
srednjih poduzeća za
inovacije, pomažući im
da stvore synergiju s
akterima istraživačke
zajednice te tako
potaknuti uvjete za
veću konkurentnost
hrvatskog gospodarstva
i društva općenito.*

350

371

393

344

Izvori financiranja

Put od ideje do tržišta zahtijeva dodatna finansijska ulaganja. Financiranje je potrebno za pokrivanje troškova istraživanja, tehnološkog razvoja, istraživanja tržišta, promocije, te drugih poslovnih troškova komercijalizacije inovacije.

USLUGE TRANSFERA TEHNOLOGIJE

Transfer tehnologije ključna je aktivnost poduzeća utemeljenih na znanju i inovacijama.

Transfer znanja i tehnologija proces je koji se odvija između znanstvenih institucija i gospodarstva, kao i između gospodarskih subjekata na domaćem ili stranom tržištu. Tehnologija podrazumijeva proizvod, proces ili uslugu koji je zaštićen kao intelektualno vlasništvo te ima potencijal za komercijalizaciju.

Transfer tehnologije je dinamičan, višefazan, međuzavisan i kompleksan proces. To je prijenos gospodarski primjenjivih tehnoloških rješenja, znanja i iskustava s jednog gospodarskog subjekta (davatelja tehnologije) na drugi subjekt (stjecatelja tehnologije).

Transfer tehnologije omogućuje:

- **Davatelju tehnologije** - da rezultate svog istraživačkog rada eksplotira putem trećih osoba i na taj način postigne znatne finansijske učinke;
- **Stjecatelju tehnologije** - da bez angažiranja

vlastitih finansijskih sredstava stječe već gotova tehnološka rješenja čijim usvajanjem razvija svoj proizvodni program i na taj način povećava poslovni uspjeh i konkurentnost na tržištu.

Traženje pravog partnera može biti dugotrajan proces. Uspjeh ovisi o privlačnosti same tehnologije, o fazi razvoja tehnologije pri čemu je za one u ranoj fazi teže naći odgovarajućeg partnera, te na kraju uspjeh ovisi i o veličini tržišta.

Istraživanja pokazuju kako se najbolji uspjeh postiže suradnjom poduzeća (inovatora) s mrežama specijaliziranim za transfer tehnologije. Kombinacija znanja o samoj tehnologiji koje posjeduje davatelj te znanja o mehanizmima međunarodnog tržišta i mrežom kontakata koje pruža potporna institucija stvara optimalnu suradnju koja uz uloženi trud donosi rezultate.

Naš tim stručnjaka pruža usluge podrške pronalaženju stranih partnera za transfer tehnologije u svim fazama: od procjene inovativnog potencijala do sklapanja ugovora s inozemnim partnerom.

Glavni alat u tome su interne baze ponude i potražnje tehnologije te organizacija poslovnih susreta.

Tvrte koje traže inovativne tehnologije ili strateške partnera za zajednički razvoj, licenciranje, proizvodnju, tehničku ili komercijalnu suradnju mogu putem EEN alata pretraživati tehnologiju bazu mreže. Unavedenoj se bazi nalazi preko 5000 profila

potražnji i ponuda za tehnologijama tvrtki, istraživačkih instituta i sveučilišta iz Europe i šire.

Tvrtkama se nudi mogućnost automatskog dobivanja, putem e-maila, novih tehnolojskih profila koji sadrže relevantne ključne riječi za tu tvrtku. Za ostvarivanje navedene usluge potrebno je obratiti se odgovarajućem lokalnom partneru.

Objava profila vlastite tehnologije u našoj bazi stvara pretpostavke za pronađak pravog partnera te nadalje da se krene u realizaciju suradnje. Sažetke tehnoloških profila pregledavaju na dnevnoj bazi zaposlenici Mreže te sukladno referencijama traže partneru u svojim zemljama. Profili se objavljuju i u biltenima, mrežnim stranicama i slično, sve radi nalaženja partnera.

Ukoliko se pronađe pravi partner za transfer tehnologije, Mreža nudi potporu u svim fazama pregovora.

Bitan alat u pronađenju partnera jest i organizacija tzv. *brokerage events*, tj. individualnih poslovnih susreta u pojedinim granama industrije. Cilj ovakvih događanja je stvaranje zajedničke platforme za suradnju inovativnih poduzeća, razvojno-istraživačkih organizacija i potpornih institucija.

Sudionicima događanja pruža se mogućnost pretrage kataloga prijavljenih sudionika te prijevre-menog ugovaranja sastanaka s odabranim potencijalnim partnerima čime se osigurava učinkovitije planiranje poslovnog puta i očekivanih rezultata.

TIPOVI TRANSFERA TEHNOLOGIJE

Ugovor o licenciranju (sporazum o prijenosu tehnologije)

Ugovorom o licenciranju prenose se određena prava od davatelja tehnologije (strane koja je razvila tehnologiju) na stjecatelja tehnologije u zamjenu za honorar ili tantijeme.

Pod sporazumom o prijenosu tehnologije smatra se:

- **sporazum o licenciranju patenata**
- **sporazum o licenciranju tehnološkog znanja i iskustva (know-how)**
- **sporazum o licenciranju autorskog prava na računalni program**
- **kombinirani sporazum o licenciranju patenata, tehnološkog znanja i iskustva (know-how) ili autorskog prava na računalni program, uključujući i svaki drugi sporazum koji sadrži licenciranje prava intelektualnog vlasništva.**

Tehnička suradnja

Tehnička suradnja od obiju strana zahtijeva preuzimanje aktivne uloge u smislu davanja vlastitog znanja i iskustva.

Cilj takvog sporazuma jest:

- **prilagodba tehnologije, proizvoda ili procesa za novu namjenu ili za namjenu u novoj grani industrije**
- **razvoj nove tržišno usmjerene tehnologije, proizvoda ili procesa**

Sporazum o tehničkoj suradnji može sadržavati:

- **zajednički razvoj novog proizvoda koristeći ekspertizu davatelja i proizvodno postrojenje stjecatelja**
- **zajednički razvoj nove inačice postojećeg proizvoda za specifične tržišne potrebe**
- **studije izvedivosti koje uključuju testiranje prilagođeno za specifičnu tržišnu primjenu**

Sporazum o tehničkoj suradnji nije primjenjiv za:

- **istraživački projekt čiji rezultati nisu namijenjeni za plasman na tržište**
- **razmjenu uzoraka**
- **sporazum o povjerljivosti (Non-Disclosure Agreement NDA)**
- **usluge pružanja treninga**
- **savjetodavne usluge**

Zajedničko ulaganje (joint venture)

Sporazum o zajedničkom ulaganju podrazumijeva sklapanje strateškog partnerstva između dva ili više poslovna partnera s ciljem zajedničkog poduzimanja poslovnih aktivnosti.

Osniva se novo, posebno poduzeće, posao ili poslovni projekt radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva i interesa. Zajedničko ulaganje način je za međusobno dopunjavanje i korištenje resursa i vještina, transfer tehnologije i know-how te prodor na strana tržišta.

Komercijalni sporazum s tehničkom pomoći

Ovakav sporazum odnosi se na komercijalne ugovore koji uključuje prijenos znanja i iskustva (*know-how-a*).

Europska poduzetnička mreža jednom mjesечно izdaje e-bilten s obavijestima i najavama budućih događanja iz cijele Mreže. Ukoliko želite primati obavijesti iz Mreže izravno na svoj e-mail, potrebno je prijaviti se na našim mrežnim stranicama www.een.hr.

Know how može biti:

- **Pomoć pri započinjanju ugradnje nove tehnologije**
- **Savjet ili trening za korištenje novog procesa**
- **Tehnički trening koji prati prijenos novih proizvoda ili procesa**

Tehnička pomoć osigurava učinkoviti početak korištenja ili održavanje prenesene tehnologije. Pod tehničkom pomoći podrazumijeva se i ugradnja nove tehnologije (inženjerski radovi, montaža, testiranje, trening).

ORGANIZACIJA DOGAĐANJA I SEMINARA

Europska poduzetnička mreža Hrvatske nastoji na što je moguće kvalitetniji način pripremiti hrvatske gospodarstvenike za ulazak na dinamično i kompleksno EU tržište. Europska poduzetnička mreža organizira različita događanja informativnog i edukativnog karaktera o mogućnostima financiranja, pisanju projektnih prijedloga, prijavljivanju na EU natječaje, obrazovanje o najrazličitijim sferama gospodarstva, inovativnog poduzetništva i konkurentnosti.

U svim regijama Hrvatske partneri u Mreži organiziraju:

- **match-making susrete u ciljanoj grani gospodarstva s potencijalnim europskim partnerima.** Na ovakvim događanjima po-

duztnici mogu ostvariti direktni kontakt i održati sastanak s odabranim predstavnikom strane organizacije, na taj način upoznati profil tvrtke, njene usluge i proizvode te uživo procijeniti mogućnost zajedničkog interesa za suradnjom u budućnosti.

- **jednodnevne ili više dnevne seminare i radionice na teme vezane za upravljanje inovacija, intelektualno vlasništvo, izvore finansiranja za ulaganje u istraživanje i razvoj te ostale teme** u svrhu usavršavanja znanja o upravljanju inovacijama malih i srednje velikih poduzeća.
- **internacionalne konferencije i radionice informativnog karaktera** kojima je cilj upoznavanje šire javnosti o značaju i važnosti inovacija, približiti europske i svjetske trendove u gospodarstvu zainteresiranim skupinama u Hrvatskoj
- **poslovno-znanstveni klub okuplja predstavnike akademске zajednice (sveučilišta, instituti, razvojno-istraživački centri uredi za transfer tehnologije pri fakultetima) i predstavnike poslovnog sektora.** U ugodnom, klupskom druženju omogućena je neformalna razmjena ideja, znanja i informacija čime se stvaraju temelji za užu suradnju i zajedničke projekte.

Sudjelovanje na svim seminarima i događanjima u organizaciji EEN Hrvatske je besplatno.

Za pregled najavljenih događanja posjetite kalendar događanja na www.een.hr.

***EEN interna baza sadrži preko
13.000 profila (i stalno se puni)
putem kojih inovativne tvrtke,
istraživački instituti ili sveučilišta
diljem Europe nude ili traže
tehnologiju. Objava vlastitog
profila tehnologije prvi je korak
u traženju pravog partnera za
transfer tehnologije.***

Enterprise Europe Network: partneri

Poslovno-inovacijska agencija Republike Hrvatske - BICRO

BICRO je ključna organizacija u nacionalnom inovacijskom sustavu čija je osnovna uloga razvoj i provedba programa državne potpore s ciljem jačanja tehnologičkog razvoja kao pokretača održivog gospodarskog rasta zemlje. Programima RAZUM, TEHCRO, IRCRO, EUREKA i PoC finansiraju se inovativni tehnologički projekti s ciljem podizanja konkurentnosti domaćih poduzeća i proizvoda, te stvaranja drugih uvjeta potrebnih za uspješan prijenos znanja.

BICRO je glavni partner u Europskoj poduzetničkoj mreži Hrvatske zadužen za koordinaciju lokalnih partnera te aktivnosti i usluga vezanih za inovacije i transfer tehnologije.

Tehnološki park Varaždin

Tehnološki park Varaždin d.o.o je poduzeće za uspostavu inkubacijskog centra za inovativna tehnološka start-up poduzeća, uspostavu mehanizma za unapređenje postojećih tehnološki inovativnih poduzeća, poboljšanje transfera znanja s učilišta i razvojnih centara u gospodarstvo, umrežavanje poduzeća, obrazovnih institucija, razvojnih agencija i inovativnih pojedinaca te promjenu percepcije prema inovativnosti kao temelju novog gospodarstva.

Tehnologisko-razvojni centar u Osijeku – TERA

Tehnologisko-razvojni centar u Osijeku d.o.o. rezultat je suradnje Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera, grada Osijeka i Osječko-baranjske županije. Njegova je misija razvitak na znanju utemeljenog gospodarstva, komercijalizacija javno financiranih istraživanja Sveučilišta Josipa

Jurja Strossmayera, organizacija i koordinacija znanstveno-istraživačkih i razvojnih projekata za potrebe industrije, podupiranje regionalnog razvijanja i podrška poduzetnicima i kvalificirane radne snage u regiji.

Znanstveno-tehnologiski park Sveučilišta u Rijeci - STeP Ri

Znanstveno-tehnologiski park Sveučilišta u Rijeci d.o.o. (STeP Ri) osnovan je od strane Sveučilišta u Rijeci kako bi postao vodeće znanstveno i tehnološko središte koje će olakšati komercijalizaciju rezultata istraživanja i razvoja stvorenih unutar znanstvene zajednice, te poticati suradnju između akademije i poslovnog sektora. Nudi poticajnu okolinu za tvrtke u nastajanju, kombinirajući potpuno opremljene uredske prostore s integriranim uslugama poslovne podrške, kao i usluge off-site i on-site inkubacije, edukacije, istraživanje i razvoj, poslovno savjetovanje iz područja inovacija, te podršku za razvoj i izlaz na tržište.

Ured za transfer tehnologije, Split – UTT

UTT djeluje u okviru Odjela za fiziku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Splitu, ali usluge pruža svim sastavnicama Sveučilišta kao i malim i srednjim poduzetnicima (MSP). Ured je osmišljen kao mjesto susreta Sveučilišta i gospodarstva kako bi svojim aktivnostima znatno povećao komercijalizaciju intelektualnog vlasništva. UTT pruža oslonac MSP-ima na području Daljnog istoka, ali i jedan od partnera u EEN mreži, u kojoj je najvećim dijelom zadužen za komponentu inovacija i transnacionalnog transfera tehnologije.

Enterprise Europe Network: kontakti za inovacije i transfer tehnologije

Želite ući na **nova tržišta?**

Dajemo vam besplatne savjete o EU zakonodavstvu i fondovima

Tražite **poslovne partnere?**

Pomažemo vam da ih pronađete u 52 zemlje

Trebate **pravu tehnologiju?**

*Imamo najveću bazu tehnoloških
transfера*

Mi smo Enterprise Europe Network.
Posjetite nas na www.een.hr

Europa pred vratima vaše tvrtke

BIORO

Za **više informacija** o Enterprise Europe Network posjetite
www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu